

ГРАВЕ Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи

За годината завршена на 31 декември 2016 година

со извештај на независниот ревизор

Годишен извештај за работењето

Содржина

Извештај на независниот ревизор

Финансиски извештаи

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	1
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	5
Извештај за промените во капиталот	10
Извештај за паричниот тек	12
Белешки кон финансиските извештаи	15

Годишен извештај за работењето

Неревидирана годишна сметка

Извештај на
независниот
ревизор



КПМГ Македонија ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до акционерите на ГРАВЕ Осигурување АД Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Извршивме ревизија на придржните финансиски извештаи на ГРАВЕ Осигурување АД Скопје ("Друштвото") кои се состојат од билансот на состојба на 31 декември 2016 година, извештаите за билансот на успех, промените во капиталот и паричниот тек за годината тогаш завршена, и белешките кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување и реална презентација на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување, како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени и објавени во Република Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и проценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледавме соодветните интерни контроли воспоставени во Друштвото за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли воспоставени во Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува осврт на користените сметководствени принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2016 година, како и неговата финансиска успешност и неговиот паричен тек за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Останати прашања

Финансиските извештаи на Друштвото за годината завршена на 31 декември 2015 година беа ревидирани од друг ревизор, чијшто извештај издаден на 29 февруари 2016 година исказа мнение без резерва за финансиските извештаи.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Годишен извештај за работата на Друштвото изготвен согласно барањата на член 384 од Законот за трговски друштва

Согласно изискувањата на член 34(д) од Законот за ревизија, ние известуваме дека историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај на Друштвото, изготвен од раководството согласно барањата на член 384 од Законот за трговски друштва, се конзистентни во сите материјални аспекти, со годишната сметка на Друштвото и со финансиските информации обелоденети во ревидираните финансиски извештаи на Друштвото, на и за годината која завршува на 31 декември 2016 година. Раководството е одговорно за изготвување на годишната сметка на Друштвото која што беше одобрена од Надзорниот одбор на Друштвото на 14 февруари 2017 година и за изготвување на годишниот извештај на активностите на Друштвото, кој што беше одобрен од Надзорниот одбор на Друштвото на 14 февруари 2017 година.

Скопје, 28 февруари 2017 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР НА РМ
Гордана Никушевска

КПМГ Македонија ДОО
Управител
Гордана Никушевска



Финансиски
извештаи

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

(Во илјади денари)

A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)

1. Бруто полисирана премија за осигурување
2. Бруто полисирана премија за соосигурување
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија
6. Промена во бруто резервата за преносна премија
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување

II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
 2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти
 - 2.1 Приходи од наемнини
 - 2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти
 - 2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти
 3. Приходи од камати
 4. Позитивни курсни разлики
 5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)
 6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка
 - 6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба
 - 6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)
 - 6.3 Останати финансиски вложувања
 7. Останати приходи од вложувања
- III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ**
- IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ**
- V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ**

Белешка	2016	2015
	507.543	475.566
7	428.513	401.035
7	469.995	435.289
	-	-
	-	-
	-	-
7	(41.041)	(33.037)
7	(599)	(1.784)
	-	-
7	158	567
8	66.177	61.533
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
8	64.220	58.241
8	1.957	3.292
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
9	11.040	11.134
	1.782	1.819
	31	44

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)

- | | Белешка | 2016 | 2015 |
|--|---------|-----------|-----------|
| 1. Бруто исплатени штети | 10 | (457.563) | (431.893) |
| 2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања | 10 | (50.415) | (32.939) |
| 3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување | | - | - |
| 4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија | 10 | 9.710 | 5.924 |
| 5. Промени во бруто резервите за штети | 10 | (12.004) | 292 |
| 6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување | | - | - |
| 7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување | 10 | 5.341 | 2.010 |

II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ

1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување

- | | | | |
|---|----|-----------|-----------|
| 1.1 Промени во бруто математичката резерва | 11 | (279.855) | (272.628) |
| 1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување | 11 | (280.138) | (273.103) |

2. Промени во еквилизационата резервра, нето од реосигурување

- | | | | |
|--|--|---|---|
| 2.1 Промени во бруто еквилизационата резервра | | - | - |
| 2.2 Промени во бруто еквилизационата резервра - дел за соосигурување/реосигурување | | - | - |

3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување

- | | | | |
|---|--|---|---|
| 3.1 Промени во останатите бруто технички резерви | | - | - |
| 3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување | | - | - |

III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОННИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕННИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ

- | | | | |
|---|--|---|---|
| 1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот | | - | - |
| 2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување | | - | - |

IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ

- | | | | |
|--|--|---|---|
| 1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот) | | - | - |
| 2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот) | | - | - |

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО		
1. Трошоци за стекнување		
1.1 Провизија		
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа		
1.3 Останати трошоци за стекнување		
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување		
2. Административни трошоци		
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста		
2.2 Трошоци за вработените		
2.2.1 Плати и надоместоци		
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата		
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување		
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени		
2.2.5 Останати трошоци за вработени		
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки		
2.4 Останати административни трошоци		
2.4.1 Трошоци за услуги		
2.4.2 Материјални трошоци		
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето		
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА		
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста		
2. Трошоци за камати		
3. Негативни курсни разлики		
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)		
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба		
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		
5.3 Останати финансиски вложувања		
6. Останати трошоци од вложувања		
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		
1. Трошоци за превентива		
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување		

Белешка	2016	2015
	(119.404)	(118.988)
	(93.248)	(94.209)
12	(81.570)	(84.852)
	(6.685)	(4.572)
12	(4.993)	(4.785)
	-	-
	(26.156)	(24.779)
12	(831)	(800)
12	(9.913)	(9.468)
	(6.537)	(6.240)
	(628)	(595)
	(2.650)	(2.528)
	-	-
	(98)	(105)
	-	-
	(15.412)	(14.511)
12	(12.636)	(11.673)
12	(1.154)	(1.016)
12	(1.622)	(1.822)
	(4.512)	(4.202)
	-	-
13	(53)	(2.333)
13	(4.459)	(1.869)
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
14	(3.345)	(2.922)
	-	-
	(3.345)	(2.922)

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

- VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ

Белешка	2016	2015
	(32)	(213)
	-	-
	49.980	43.673
	-	-
15	(5.204)	(4.540)
	-	-
	44.776	39.133
	-	-

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 14.02.2017 година.

Генерален директор
Миќик Марко

Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ 1

Раководител на
сметководствена служба и
финансии
Страхилов Славчо

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

(Во илјади денари)

АКТИВА

A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

1. Гудвил
2. Останати нематеријални средства

B. ВЛОЖУВАЊА

I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста
 - 1.1 Земјиште
 - 1.2 Градежни објекти
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста
 - 2.1 Земјиште
 - 2.2 Градежни објекти
 - 2.3 Останати материјални средства

II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ

1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група – подружници
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група – подружници
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група – подружници
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети

III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување

- 1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година
- 1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година

2. Финансиски вложувања расположливи за продажба

- 2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година
- 2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година

- 2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти

- 2.4 Акции и удели во инвестициски фондови

Белешка	2016	2015
	128	170
16	-	-
18	128 1.792.018	170 1.494.429
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
18	1.792.018	1.494.429
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
18	1.259.889	1.017.617
	-	-
18	1.259.889	1.017.617
	-	-
	-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2016	2015
3. Финансиски вложувања за тргуваче		-	-
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови		-	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани		532.129	476.812
4.1 Дадени депозити	18	529.169	474.261
4.2 Заеми обезбедени со хипотека		-	-
4.3 Останати заеми	18	2.960	2.551
4.4 Останати пласмани		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	22	26.942	21.161
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	22	5.586	5.428
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	22	5.733	5.450
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	22	15.623	10.283
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еклизијационата резерва		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот		-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕННИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА		-	-
1. Одложени даночни средства		-	-
2. Тековни даночни средства		-	-
Ѓ. ПОБАРУВАЊА		60.518	20.782
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	19	22.167	20.283
1. Побарувања од осигуреници		22.167	20.283
2. Побарувања од посредници		-	-
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2016	2015
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување		-	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА		38.351	499
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	-
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања		37.569	-
3. Останати побарувања		782	499
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ		-	-
E. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА		99.123	88.552
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ)	17	1.402	1.925
1. Опрема	17	1.402	1.925
2. Останати материјални средства		-	-
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	20	97.721	86.627
1. Парични средства во банка	20	62.653	54.406
2. Парични средства во благајна	20	9	7
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	20	35.002	32.104
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	20	57	110
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА		-	29.890
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемници		-	29.890
2. Одложени трошоци на стекнување		-	-
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци		-	-
3. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ		-	-
S. ВКУПНА АКТИВА		1.978.729	1.654.984
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА		-	-

Извештај за билансот на состојба (продолжение)

(Во илјади денари)

ПАСИВА

А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ

1. Запишан капитал од обични акции
2. Запишан капитал од приоритетни акции
3. Запишан, а неуплатен капитал

II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ

III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА

1. Материјални средства
2. Финансиски вложувања
3. Останати ревалоризациони резерви

IV. РЕЗЕРВИ

1. Законски резерви
2. Статутарни резерви
3. Резерви за сопствени акции
4. Откупени сопствени акции
5. Останати резерви

V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА

VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА

VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД

VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД

Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ

В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

I. Бруто резерви за преносни премии

II. Бруто математичка резерва

III. Бруто резерви за штети

IV. Бруто резерви за бонуси и попусти

V. Бруто еквилизациона резерва

VI. Бруто останати технички резерви

Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК

Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ

1. Резерви за вработени

2. Останати резерви

Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ

1. Одложени даночни обврски

2. Тековни даночни обврски

Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ

	Белешка	2016	2015
		335.194	316.904
		183.999	183.999
		183.999	183.999
		-	-
		-	-
		-	-
		-	-
		66.398	53.354
		66.398	53.354
		-	-
		-	-
		-	-
		-	-
		40.021	40.418
		-	-
		44.776	39.133
		-	-
		-	-
	22	1.583.791	1.291.051
	22	18.559	17.960
	22	1.524.210	1.244.073
	22	41.022	29.018
		-	-
		-	-
		-	-
		1.227	1.849
		-	-
		1.227	1.849
	23	852	681

Извештај за билансот на состојба (продолжува)

(Во илјади денари)

Ж. ОБВРСКИ

I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

1. Обврски спрема осигуреници
2. Обврски спрема застапници и посредници
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување

II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ

1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување

III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување
2. Обврски по основ на финансиски вложувања
3. Останати обврски

3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА

И. ВКУПНА ПАСИВА

J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА

Белешка	2016	2015
24	54.415	41.424
	-	-
	-	-
	-	-
24	11.149	5.234
	11.149	5.234
	-	-
	-	-
	43.266	36.190
24	41.263	34.312
24	2.003	1.878
25	3.250	3.075
	-	-
	1.978.729	1.654.984
	-	-

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 14.02.2017 година.

Генерален директор
Миќиј Марко

Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ 1

Раководител на
сметководствена служба и
финансии
Страхилов Славчо

Извештај за промените во капиталот

Позиција (Во илјади денари)	Беле-шка	Акционер-ски капитал	Премии на емитира-ни акции	Законски резерви	Статутар-ни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви	Откупени сопствени акции	Ревалори-зациона резерва	Нераспре-делена добивка	Добивка за тековна-та година	Вкупно капитал и резерви
Состојба на 01 јануари 2015 година		183.999	-	44.132	-	-	-	44.132	-	-	46.567	27.667	302.365
Промена во сметководствените политики	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на прешти во претходниот период	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 01 јануари 2015 година – претправено		183.999	-	44.132	-	-	-	44.132	-	-	46.567	27.667	302.365
Добивка или загуба за 2015 година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39.133
Несопственички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39.133
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	-	-	9.222	-	-	9.222	-	-	(33.816)	-	(24.594)	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(24.594)	-	(24.594)	-
Исплатата на дивиденда	-	-	-	9.222	-	-	9.222	-	-	(9.222)	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2015 година		183.999	-	53.354	-	-	-	53.354	-	-	40.418	39.133	316.904

Извештај за промените во капиталот (продолжение)

Позиција (Во штади денари)	Белешка	Акционерски капитал	Премии на емитирали акции	Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви	Ревалоризациона резерва	Откупени сопствени акции	Нераспределена добивка	Добивка за тековната година	Вкупно капитал и резерви
Состојба на 01 јануари 2016 година	183.999	-	53.354	-	-	-	-	53.354	-	-	-	40.418	39.133
Промена во сметководствените политики	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	183.999	-	53.354	-	-	-	-	53.354	-	-	-	40.418	39.133
Состојба на 01 јануари 2016 година – преправено	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка или загуба за 2016година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добивка или загуба за 2016 година Несопственички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44.776	44.776
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44.776	44.776
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположиви за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположиви за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	-	-	13.044	-	-	-	-	13.044	-	-	(39.530)	-	(26.486)
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(26.486)	(26.486)
Исплатата на дивиденда	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(13.044)	-
Состојба на 31 декември 2016 година	183.999	-	66.398	-	-	-	-	66.398	-	-	-	40.021	44.776
Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи													335.194

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 14.02.2017 година.
Генерален директор **Акционерска друштво**
Микник Марко за осигурување

ГРАВЕ
СКОПЈЕ 1

Извештај за паричниот тек

(Во илјади денари)

A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси
2. Премија за реосигурување и ретроцесија
3. Приливи од учество во надомест на штети
4. Примени камати од работи на осигурување
5. Останати приливи од деловни активности
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија
4. Надоместоци и други лични расходи
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување
6. Платени камати
7. Данок на добивка и останати јавни давачки
8. Останати одливи од редовни активности
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

Белешка	2016	2015
	475.727	442.268
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	475.696	442.268
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	-	-
4. Примени камати од работи на осигурување	-	-
5. Останати приливи од деловни активности	31	-
(194.409)	(175.902)	
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	(53.462)	(41.165)
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	(14.284)	(19.597)
4. Надоместоци и други лични расходи	(16.540)	(16.084)
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	(101.423)	(95.497)
6. Платени камати	(53)	(2.303)
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	(5.850)	(1.219)
8. Останати одливи од редовни активности	(2.797)	(37)
281.318	266.367	

Извештај за паричниот тек (продолжение)

(Во илјади денари)

Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Приливи по основ на нематеријални средства
2. Приливи по основ на материјални средства
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Приливи од камати

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Одливи по основ на нематеријални средства
2. Одливи по основ на материјални средства
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Одливи од камати

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

Белешка	2016	2015
	56.540	28.351
	(300.279)	(210.610)
	(43)	-
	(223)	(404)
	(300.013)	(210.206)
	-	-
	(243.739)	(182.260)

Извештај за паричниот тек (продолжение)

(Во илјади денари)

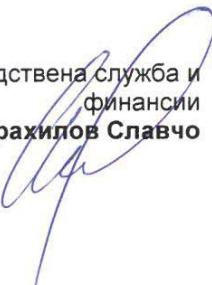
- В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ**
- I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ**
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал
 2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгочорни кредити и заеми
 3. Приливи по основ на останати долгочорни и краткорочни обврски
- II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ**
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгочорни кредити и заеми и останати обврски
 2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции
 3. Одливи по основ на исплата на дивиденда
- III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ**
- IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ**
- Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ
- д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ
- Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ
- Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ
- Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД
3. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ
5. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД

Белешка	2016	2015
		-
	-	-
	-	-
	(26.486)	(22.133)
	-	-
	(26.486)	(22.133)
	-	-
Г.	532.267	470.619
д.	(521.174)	(408.644)
Ѓ.	11.093	61.974
Е.	-	-
Ж.	86.628	24.654
3.	-	-
5.	97.721	86.628

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи
Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ
Осигурување АД – Скопје на ден 14.02.2017 година.

Генерален директор
Миќи Марко

Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ 1

Раководител на сметководствена служба и
финансии

Страхилов Славчо

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

Податоци за идентификација

ГРАВЕ Осигурување АД - Скопје е акционерско друштво за осигурување, ("Друштво"), официјално регистрирано и со седиште во Република Македонија. Согласно со наведената регистрација, единствен основач и сопственик на Друштвото е *Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft*, осигурителна компанија инкорпорирана во Австрија, која претставува матична компанија на Друштвото.

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.000 акции со вкупна номинална вредност од ЕУР 3.000.000.

Основна дејност

Основна дејност на Друштвото е осигурување на живот по класа 19, потоа осигурување од последици на несреќен случај – незгода по класа 1 (вклучувајќи индустриски повреди и професионални заболувања во случај на смрт или нарушување на здравјето поради повреда), како и здравствено осигурување.

Адреса на регистрираното седиште на Друштвото е:

ул."Пиринска"бр.23
1000 Скопје

Република Македонија

Вработени

На 31 декември, 2016 година во Друштвото има 14 (2015: 16) вработени. Во согласност со Статутот на Друштвото, начинот на управување во 2016 година останува непроменет и тоа:

Одбор на директори

Одбор на директори	2016
Марко Микиќ, жител на Република Србија	Извршен директор
Andrej Marinović, Република Србија	Неизвршен член
Christoph Czettl, жител на Република Австрија	Неизвршен член
Gunter Puhtler, жител на Република Австрија	Неизвршен член

2.ОСНОВА ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ

2.1 Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија објавени во "Правилникот за водење сметководство" и "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси", и се презентирани во согласност со "Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување".

Финансиските извештаи на Друштвото за годината што заврши на 31 декември 2016 година беа одобрени за издавање од страна на Одбор на директори на Друштвото на 14 февруари 2017 година.

Финансиските извештаи се подготвени според историска вредност, освен за вреднувањето на вложувањата расположливи за продажба кои што се мерат по објективна вредност.

2.ОСНОВА ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ (продолжение)

2.2 Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “Денар”), кој е функционална валута на Друштвото. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

2.3 Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите. Проценките и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги во предвид околностите, и претставуваат основа за донесување на судови за сметководствената вредност на средствата и обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки. Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди. Расудувањата направени од страна на раководството при примената на сметководствените политики кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во белешка 4.

2.4 Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, коригирана за ефективна камата и плаќања во текот на периодот и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот.

Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во билансот на успех освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра. Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2016 и 2015 година беа како што следи:

	2016	2015
	МКД	МКД
1 ЕУР	61,4812	61,5947

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

3.1 Договори за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обесштети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

(i) Признавање и мерење

Премии

Бруто полисирана премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот ги опфаќа сите износи на премија за осигурување кои се достасуваат (врз основа на одредбите од договорот за осигурување) во тековниот пресметковен период во однос на сите активни договори за осигурување. Бруто полисираната премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот, вклучува: еднократно платена премија по договори за осигурување кои влегле во сила во текот на пресметковниот период или рата на премија која достасала за наплата во текот на пресметковниот период во случај кога согласно договорот за осигурување е договорено повеќекратно плаќање на премијата.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите штети ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.1 Договори за осигурување (продолжение)

(i) Признавање и мерење (продолжение)

Износот на исплатената штета во животното осигурување (во случај на откуп или доживување) се зголемува за оствареното профитно учество и трошоците за обработка на штетата.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и оствареното профитно учество до моментот на пресметувањето. Резервираните штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, условите за осигурување, како и минати искуства и трендови.

Предвидените надомести од реосигурителот и проценетиот поврат се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Додека раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервиралиот износ.

(ii) Средства од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти. Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на извештајот за финансиската состојба се проценува обезвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е обезвреднето доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.1 Договори за осигурување (продолжение)

(iii) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување се признаваат како трошок во моментот на настанување.

(iv) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

3.2 Приходи

(i) Приходи од премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во белешка 3.1.

(ii) Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени по основ на провизии од полисирани премии предадени во реосигурување и учество во добивката од делот за реосигурување.

Приходите од провизии и надомести се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

(iii) Приходи од вложувања

Приходите од вложувања се состојат од приходите од финансиски средства. Приходот од финансиски средства се состои од приходи од камати од должнички хартии од вредност и орочени депозити во банки. Приходите од вложувања се признаваат во моментот на настанување користејќи го методот на ефективна камата. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања и приливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство (или каде што е соодветно, пократок период) до сегашната вредност на финансиското средство.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.3 Расходи

(i) Расходи од закупници направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во билансот на успех според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во билансот на успех како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

(ii) Расходи од финансирање

Расходите од финансирање ги вклучуваат расходите од камати по кредити.

Сите трошоци за позајмување кои не се директно поврзани со набавка, изградба или производство на средство кое се квалификува се признаваат во билансот на успех со користење на методот на ефективна камата.

3.4 Користи за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на локалната законска регулатива и нема да има правни или изведени обврски за плаќање во иднина. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите.

Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси се признаваат како расход во добивката или загубата кога се пресметуваат.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.4 Користи за вработените (продолжение)

(iii) Останати долгорочни користи за вработените

Друштвото исплаќа две просечни плати на вработените во моментот на заминување во пензија и јубилејни награди согласно македонската законска регулатива и критериумите утврдени во Општиот колективен договор. Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по овој основ.

3.5 Данок на добивка

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% (2015: 10%) на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредноста на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночко средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночко средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат.

Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночко средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.6 Недвижности и опрема

(i) Признавање и мерење

Недвижностите и опремата се исказани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од обезвреднување. Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добавките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат нетно како "останати приходи" во билансот на успех.

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Друштвото и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата на недвижностите и опремата се признава во билансот на успех и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот полезен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Комјутерска опрема	25
Канцелариски машини	20
Канцелариски мебел	20

Методите на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.7 Нематеријални средства

(i) Сопствени средства

Нематеријалните средства набавени од Друштвото се исказани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од обезвреднување.

(ii) Последователни издатоци

Последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во дел од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настапуваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се признава во билансот на успех и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот корисен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Софтвер	20

Методот на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценува на секој датум на известување.

3.8 Средства земени по наем - наемател

Наемите на средствата во услови кога Друштвото ги презема сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетно признавање средството земено по наем се мери според пониска од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања на наемот. Последнователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицирани како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот за финансиска состојба на Друштвото.

3.9 Финансиски инструменти

(i) Класификација

Друштвото ги класификува финансиските средства како: кредити и побарувања, средства коишто се чуваат до достасување и средства расположливи за продажба. Друштво ја одредува класификацијата на финансиските средства при почетното признавање. Друштвото на денот на билансот на состојба нема финансиски средства по објективната вредност низ билансот на успех.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(ii) Мерење

Сите финансиски средства, освен оние коишто се мерат по објективната вредност низ билансот на успех, почетно се признаваат според нивната набавна цена, односно објективната вредност на дадените средства во моментот на нивното стекнување, вклучувајќи ги и трошоците за набавка.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства, со фиксни или предвидливи плаќања и не се котирани на активните пазари. Тие произлегуваат од активностите каде што Друштвото обезбедува пари на должник без намера за тргување.

Кредитите се признаваат кога паричните средства му се одобрени на должникот и се прикажани по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна камата.

Финансиски средства расположливи за продажба

Вложувањата расположливи-за-продажба се недеривативни средства кои се определени како расположливи-за-продажба или кои не се класификувани во некоја друга категорија на финансиско средство. Финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, се евидентираат по набавна вредност намалена за загубите поради обезвреднување. Согласно регулативата должничките хартиите од вредност издадени од Република Македонија кои не се котирани на Македонската берза за хартии од вредност, а можат да се стекнат од издавачот на примарен пазар или на пазари преку шалтер, се вреднуваат со примена на методот на ефективна каматна стапка. Сите останати вложувања расположливи-за-продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност.

Приходот од камата се признава во билансот на успех со употреба на методот на ефективна камата. Приходот од дивиденда се признава кога на Друштвото ќе му биде утврдено правото на дивиденда. Добивките или загубите од курсни разлики на должничките инструменти расположливи-за-продажба се признаваат во билансот на успех.

Останатите промени во објективната вредност се евидентираат директно во капиталот се додека вложувањата не се продадат или обезвреднат, при што кумулативните добивки или загуби од капиталот се признаваат во билансот на успех.

Хартии од вредност што се чуваат до достасување

Хартиите од вредност што се чуваат до достасување се недеривативни финансиски средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксен период на достасаност, коишто Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на достасување.

Хартиите од вредност што се чуваат до достасување се признаваат по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна камата.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(ii) Мерење (продолжение)

Хартии од вредност што се чуваат до достасување (продолжение)

Доколку Друштвото продаде или прекласификува значителен износ од средствата што се чуваат до достасување пред датумот на достасување, во тој случај класификацијата на целата категорија ќе се доведе во прашање и ќе се прекласификува како категорија расположливи за продажба.

(iii) Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

(iv) Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на успех само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за трување.

(v) Исправка на финансиски средства

Посебна резерва на побарувањата

На датумот на кој се сочинува Билансот на состојба Друштвото ја утврдува исправката на вредност (Посебната резерва) на побарувањата по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес согласно Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси донесен од Агенцијата на супревизија на осигурувањето. Согласно истиот Правилник Друштвото го утврдува минималниот и максималниот процент на исправка на вредност со примена на најмалку еден од следните критериуми:

- периодот на доцнење во исполнување на обврската од страна на должникот и/или;
- поединечна проценка на финансиската состојба на секој должник класифициран во соодветната категорија.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(v) Исправка на финансиски средства (продолжение)

Посебна резерва на побарувањата (продолжение)

Друштвото врши класификација на побарувањата во следните категории во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето:

- 1) Категорија А - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле на датумот на доспевање на побарувањето и истото не го сториле во период до 30 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 2) Категорија Б - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 31 до 60 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 3) Категорија В - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 61 до 120 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 4) Категорија Г - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 121 до 270 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 5) Категорија Д - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 271 до 365 дена од денот на доспевање на побарувањето.
- 6) Категорија Ѓ - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период подолг од 365 дена од денот на доспевање на побарувањето, како и осигуреници каде рокот на доспевање во анексот е утврден по истек на важноста на полисата за осигурување.

Следствено на тоа, Друштвото ја утврдува исправката на вредност на следниот начин:

Група на побарувања	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
А	до 30 дена	0%
Б	од 31 до 60 дена	10%
В	од 61 до 120 дена	31%
Г	121 до 270 дена	51%
Д	271-365 дена	71%
Ѓ	подолг од 365 дена	100%

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

Исправка на вредност на финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на загубите акумулирани во резервата за објективна вредност во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главнината во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ билансот на успех.

Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се признава во капиталот.

3.10 Парични средства и паричен еквивалент

Паричните средства и паричните еквиваленти вклучуваат паричните средства по видување во деловните банки како и паричните средства во благајна со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци. Паричните средства и паричниот еквивалент се евидентираат во билансот на состојба по амортизирана набавна вредност.

3.11 Резервирања

Резервирањата се признаваат кога Друштвото има сегашна правна или конструктивна обврска, којашто е настаната како резултат на минати настани и за која е веројатно дека ќе настане одлив на средства за да се подмири таа обврска, и постои можност за проценување на износот на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични одливи користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците специфични за обврската.

3.12 Обезвреднување на не-финансиски средства

Сметководствената вредност на не-финансиските средства на Друштвото, се проценуваат на секоја дата на која се сочинува билансот на состојба за да се утврди дали постои индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои се проценува надоместувачкиот износ на средството.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.12 Обзвреднување на не-финансиски средства (продолжение)

Загуба поради обзвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместувачки износ. Единица која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува, којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обзвреднување се признаваат во билансот на успех.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обзвреднување признаена во минати периоди се проценува на секоја дата на изготвување на билансот на состојба заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради обзвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

3.13 Акционерски капитал

(i) Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Дополнителните трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

(ii) Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

4 Сметководствени проценки и расудувања

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(i) Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во белешката 5 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. За утврдување на математичката резерва Друштвото користи актуарски методи во согласност со правилата и процедурите пропишани од Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Како и да е, земајќи ја во предвид неизвеснота при утврдувањето на резервацијата, можно е крајниот резултат да се разликува од оригинално утврдената обврска.

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

(ii) Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2016 година и 31 декември 2015 година се презентирани во табелата подолу:

	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
31 декември 2016					
Тековна позиција на капиталот					
Принос од вложувања (+1000 п.п.)	44.776	335.194	101.842	329%	-
Принос од вложувања (-1000 п.п.)	51.198	341.616	101.842	335%	6%
10% зголемување на математичката резерва	38.354	328.772	101.842	323%	(6%)
10% намалување на математичката резерва	(107.645)	182.773	101.842	179%	(150%)
10% зголемување на вкупните трошоци	197.197	487.615	101.842	479%	150%
10% намалување на вкупните трошоци	(980)	289.438	101.842	284%	(45%)
10% намалување на вкупните трошоци	90.532	380.950	101.842	374%	45%
 31 декември 2015					
Тековна позиција					
Принос од вложувања (+1000 п.п.)	39.133	316.904	86.314	367%	-
Принос од вложувања (-1000 п.п.)	44.957	322.728	86.314	374%	7%
10% зголемување на математичката резерва	33.309	311.080	86.314	360%	(7%)
10% намалување на математичката резерва	(85.274)	192.497	86.314	223%	(144%)
10% зголемување на вкупните трошоци	163.540	441.311	86.314	511%	144%
10% намалување на вкупните трошоци	(4.056)	273.715	86.314	317%	(50%)
10% намалување на вкупните трошоци	82.322	360.094	86.314	417%	50%

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

(ii) Анализа на сензитивност (продолжение)

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелата погоре се подгответи со примена на детерминистички пристап, така да не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредна варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори.

Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, во кои Друштвото е подгответо да осигурува.

Сите општи договори за осигурување се по природа долгогодишни и осигурителот ги продолжува во моментот кога ќе се плати премијата за втората година и има право да обдие обновување или продолжување на истите, доколку премијата не биде платена, како и може да изврши промена во не техничките делови од договорот при неговото продолжување.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Стратегија за математичка резерва

Математичката резерва е пресметана по нето проспективна метода како разлика од сегашната вредност на идните обврски и сегашна вредност на премиите, поединечно за секој договор. Кон оваа математичка резерва се додадени и преносните премии за животно осигурување, но за потребите на овој финансиски извештај е презентирана посебно како намалување на премиите Стапката на циммеризација, која се користи при пресметка на математичката резерва изнесува 3,5% (2015: 3,5%).

За пресметките користена е годишна техничка каматна стапка со висина од 3% за договорите склучени до 31.12.2015 година, односно годишна техничка каматна стапка со висина од 2,25% за договорите склучени од 1.1.2016 година. По исклучок, за договорите од ГДД1 и РДД31 тарифите, примената на техничка каматна стапка со висина од 2,25%, започна од 1.11.2015 година.

За пресметките користени се југословенски општи таблици за смртност за мажи 1980/82 година со модификации за договорите склучени до 30.6.2012 г., Општата таблица на морталитет на Република Србија за 2000/2002 година за машка популација со модификација за договорите склучени од 1.7.2012 г. до 31.12.2015 г. и Општа таблица на морталитет на Република Србија за 2010/2012 година за машка и за женска популација за договорите склучени по 1.1.2016 г. По исклучок, за договорите од ГДД1 и РДД31 тарифите користена е Општа таблица на морталитет на Република Србија за 2010/2012 година за машка и за женска популација од 1.11.2015 г. Покрај општата таблица на смртност, кај договорите од ГДД1 тарифата користени се и соодветни Таблици на веројатности за настанување на одредени тешки болести на Münchener Rückversicherung за машка и за женска популација, а кај договорите од РДД13 тарифата користени се и соодветни таблици на веројатност за настанување на одредени тешки болести која се применува за дополнително осигурување спрема Münchener Rückversicherung за машка и за женска популација.

За договорите од ЕРД1 и ЕРД11 тарифите, чија примена започна од 1.1.2016 г., користена е Австриска рента таблица (AVÖ2005R) за мажи и жени, модифицирана заради очекуваното зголемување на животниот век на населението, согласно искуството на основачот и другите членки на групацијата.

Математичката резерва на крајот на годината е пресметана со линеарна интерполација од математичката резерва на почетокот и на крајот на осигурителната година.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Договори за реосигурување

Во 2016 година склучени се следните договори за реосигурување:

Реосигурител	Вид на реосигурување
Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Република Австрија	Договор по ризик со кој се опфатени сите животни осигурувања и дополнителни осигурувања поврзани со нив, освен инвалидитет како последица на незгода(максимална сума од ЕУР 35,000). Договор по ризик со кој е покриено дополнително осигурување на инвалидитет како последица од незгода(максимална сума од ЕУР 50,000). Договор по настан со кој е покриено целокупното работење во врска со осигурување на живот, со исклучок на дополнително осигурување за инвалидност и работна неспособност како последица од незгода-кумулативно.
SOGE Life /Бугарија	Договор по настан со кој е покриено дополнително осигурување кон осигурувањето на живот (смрт или инвалидитет како последица на незгода, болнички дневници и други бенефиции при хоспитализација , работна неспособност).
Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / СР Германија	Договор по ризик со кој е покриено кредититно групно животно осигурување во случај на смрт од било која причина, смрт поради несреќен случај, трајна и целосна загуба на самостојност и целосна и трајнаинвалидност (Quota Share договор). Договор по ризик со кој се опфатени сите животни осигурувања вклучувајќи ги и дополнителните осигурувања , освен инвалидитет како последица на незгода; Surplus договор со самопридржај ; максимална одговорност од Еур 280,000 (освен за работна неспособност; учество во добивка

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските. На 31 декември 2016 година вложувањата кои служат како средства што ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување изнесуваат МКД 1.543.634 илјади (2015: МКД 1.253.389 илјади). Овие средства се состојат од парични средства, депозити во банки и хартии од вредност издадени од Република Македонија. На 31 декември 2016 година вложувањата кои служат како средства што ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување изнесуваат МКД 47.253 илјади (2015: МКД 37.324 илјади). Овие средства се состојат од парични средства, депозити во банки и хартии од вредност издадени од Република Македонија.

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат математичките резерви:

	2016	2015
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарски сметки	35.002	32.104
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРМ	304.148	249.159
Обврзници и други хартии од вредност за кои гарантира РМ	<u>1.204.484</u>	<u>972.126</u>
	<u>1.543.634</u>	<u>1.253.389</u>
Обврски (Математички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	1.524.210	1.244.073
Дел за реосигурителот	<u>(5.733)</u>	<u>(5.450)</u>
	<u>1.518.477</u>	<u>1.238.623</u>
Покриеност на математичката резерва	<u>25.157</u>	<u>14.766</u>

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

	2016	2015
Средства		
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРМ	12.296	12.319
Обврзници и други хартии од вредност за кои гарантира РМ	<u>34.957</u>	<u>25.005</u>
	<u>47.253</u>	<u>37.324</u>
Обврски (Технички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	59.581	46.978
Дел за реосигурителот	<u>(21.209)</u>	<u>(15.711)</u>
	<u>38.372</u>	<u>31.267</u>
Покриеност на техничките резерви	<u>8.881</u>	<u>6.057</u>

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските (продолжение)

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки не смеат да надминат 3% од вкупните средства кои ги покриваат математичките и техничките резерви по договорите за осигурување; краткорочните депозити во банки кои имаат дозвола од НБРМ не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат математичките и техничките резерви по договорите за осигурување, како и обврзниците или другите должнички хартии од вредност за кои гарантира Република Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување. На 31 декември 2016 година паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки изнесуваат 2,3% (2015: 2,5%), краткорочните депозити во банки изнесуваат 19,7% (2015: 19,3%), додека државните обврзници изнесуваат 78% (2015: 75,3%) од вкупните средства кои ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување.

На 31 декември 2016 година депозитите во банки изнесуваат 26% (2015: 1%), додека државните обврзници изнесуваат 74% (2015: 67%) од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување зависи од веројатноста за настанување на смрт, калкулирана во табличите за смрт. Осигурените настани се случајни и нивниот број и висина ќе варира во зависност од степенот на воспоставените статистички техники. Поголемото портфолио на слични договори покажува помала варијабилност во настанувањето на ризикот.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

(i) Географска и секторска концентарација

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон имена група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(ii) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случаувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

5.1 *Финансиски ризик*

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување и обрските за реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

(i) Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања (орочени депозити и должнички хартии од вредност).

Според раководството на Друштвото должничките финансиски средства се изложени на каматен ризик, со оглед на фактот дека најголем дел од нив се со фиксна камата (државни записи и обврзници).

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирали и се некаматоносни. Финансиските средства на Друштвото се прикажани во табелата подолу:

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

Инструменти со фиксна каматна стапка

	Вкупно	Инструменти со фиксна каматна стапка					Некаматоносни
		Променл ива каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци месец	месеци до 1 година	1 до 5 години	
31 декември 2016							
Средства							
Финансиски средства							
- Ороочени депозити	18	529.169	-	10.000	127.169	208.000	184.000
- Заеми	18	2.960	-	-	2.960	-	-
- Хартии од вредност расположиви за продажба	18	1.259.889	-	-	-	-	-
Средства од реосигурување	22	26.942	-	-	-	-	-
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	19	22.167	-	-	-	-	-
Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемини	21	37.570	-	-	-	-	-
Парични средства и паричен еквивалент	20	97.721	-	-	-	-	-
Обврски							
Резерви по договори за осигурување	22	(1.583.791)	-	-	-	-	(1.583.791)
Обврски кон реосигурители	24	(11.149)	-	-	-	-	(11.149)
Останати обврски	20	(43.266)	-	-	-	-	(43.266)
Неусогласеност на обврските	и	338.212	-	107.721	130.129	208.000	833.961
							609.928
							(1.551.527)

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

	31 декември 2015	Вкупно	Инструменти со фиксна каматна стапка				
			Променлива каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години
Средства							
Финансиски средства							
- Орочени депозити	18	474.261	-	135.297	115.000	223.964	-
- Заеми	18	2.551	-	2.551	-	-	-
- Хартии од вредност расположиви за продажба	18	1.017.617	-	-	13.860	651.161	352.596
Средства од реосигурување	22	21.161	-	-	-	-	-
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	19	20.283	-	-	-	-	20.283
Приходно пресметани приходи по основ на камати и наемничи	21	29.890	-	-	-	-	-
Парични средства и паричен еквивалент	20	86.628	-	86.628	-	-	-
Обврски							
Резерви по договори за осигурување	22	(1.291.050)	-	-	-	-	-
Обврски кон реосигурители	24	(5.235)	-	-	-	-	(5.235)
Останати обврски	20	(36.191)	-	-	-	-	(36.191)
Неусогласеност на средствата и обврските			319.915	- 89.179	135.297	128.860	875.125
							352.596 (1.261.142)

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполнит договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така да концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Друштвото преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Друштвото редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај финансиските инструменти во однос на можната ненаплатливост од другите странки. Сепак земајќи во предвид дека Друштвото вложува во државни записи, државни обврзници и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се повратат. Максималната изложеност на Друштвото кон кредитниот ризик е презентирано во табелата подолу:

	2016	2015
Финансиски средства		
- Орочени депозити	529.169	474.261
- Заеми	2.960	2.550
- Хартии од вредност расположливи за продажба	1.259.889	1.017.617
Средства од реосигурување	26.942	21.161
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	22.167	20.283
Парични средства и парични еквиваленти	97.721	86.628
Вкупно	1.938.848	1.622.500

Паричните средства и паричните еквиваленти, останатите побарувања, средствата за реосигурување, орочените депозити, и должничките хартии од вредност не се обезвреднети. Средствата од реосигурување се побарувања од реосигурители со кредитен рејтинг од А+ според Стандард и Пурс Кредитен рејтинг агенцијата.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик (продолжение)

Структурата на доспелостта на побарувања по основ на осигурување и останати побарувања е презентирана подолу:

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
0-30 дена	15.041	-	15.041	-
31-60 дена	7.382	738	6.644	10%
61-120 дена	572	178	394	31%
121-270 дена	165	84	81	51%
271-365 дена	24	17	7	71%
Над 365 дена	17	17	-	100%
31 декември 2016	23.201	1.034	22.167	4,46%

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
0-30 дена	14.463	-	14.463	-
31-60 дена	5.750	575	5.175	10%
61-120 дена	809	251	558	31%
121-270 дена	176	90	86	51%
271-365 дена	5	4	1	80%
Над 365 дена	82	82	-	100%
31 декември 2015	21.285	1.002	20.283	4,7%

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

31 декември 2016	МКД	ЕУР	Вкупно
Вложувања	479.000	1.313.018	1.792.018
Дел за реосигурување во БТР	-	26.942	26.942
Побарувања	-	22.949	22.949
Парични средства и парични еквиваленти	95.348	2.373	97.721
Активни временски разграничувања	8.727	28.842	37.569
Вкупно средства	583.075	1.394.124	1.977.199

Бруто технички резерви	-	1.583.791	1.583.791
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	42.894	11.521	54.415
Вкупно обврски	42.894	1.595.312	1.638.206
Нето вредност	540.181	(201.188)	338.993

31 декември 2015	МКД	ЕУР	Вкупно
Вложувања	424.000	1.070.429	1.494.429
Дел за реосигурување во БТР	-	21.161	21.161
Побарувања	-	20.783	20.783
Парични средства и парични еквиваленти	85.022	1.606	86.628
Активни временски разграничувања	5.819	24.071	29.890
Вкупно средства	514.841	1.138.050	1.652.891

Бруто технички резерви	-	1.291.051	1.291.051
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	35.841	5.583	41.424
Вкупно обврски	35.841	1.296.634	1.332.475
Нето вредност	479.000	(158.584)	320.416

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

5.1. Финансиски ризик (продолжение)

(iv) Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемот ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги преземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Анализа според достасаността на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

5.1. Финансиски ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (продолжение)

	31 декември 2016	До 1 година	Од 1 до 3 години	Од 3 до 5 години	Од 5 до 10 години	Над 10 години	Вкупно
Вкупно средства							
Вложувања	348.127	833.961	-	232.238	377.692	1.792.018	
Дел за реосигурување во БТР	1.081	1.447	999	4.719	18.696	26.942	
Побарувања	22.216	733	-	-	-	22.949	
Парични средства	97.721	-	-	-	-	97.721	
	469.145	836.141	999	236.957	396.388	1.939.630	
Вкупно обврски							
Бруто технички резерви	63.527	85.070	58.753	277.409	1.099.032	1.583.791	
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	54.415	-	-	-	-	54.415	
	117.942	85.070	58.753	277.409	1.099.032	1.638.206	
Рочна неусогласеност	351.203	751.057	(57.754)	(40.452)	(702.644)	301.424	
	31 декември 2015	До 1 година	Од 1 до 3 години	Од 3 до 5 години	Од 5 до 10 години	Над 10 години	Вкупно
Вкупно средства							
Вложувања	266.708	788.165	86.960	232.668	119.928	1.494.429	
Дел за реосигурување во БТР	302	1.404	824	3.744	14.887	21.161	
Побарувања	20.283	-	-	-	-	20.283	
Парични средства	86.628	-	-	-	-	86.628	
Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	29.890	-	-	-	-	29.890	
	403.811	789.569	87.784	236.412	134.815	1.652.391	
Вкупно обврски							
Бруто технички резерви	18.461	85.637	50.256	228.414	908.283	1.291.051	
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	5.234	-	-	-	-	5.234	
	23.695	85.637	50.256	228.414	908.283	1.296.285	
Рочна неусогласеност	380.116	703.932	37.528	7.998	(773.468)	356.106	

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

5.2. Управување со капиталот

Друштвото е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамки на кои врши работи на осигурување, како и ризиците на кои е изложено при вршење на тие работи.

Капиталот на друштвото за осигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност.

Цели на Друштвото во поглед на управувањето со капиталот се:

- Да соодветствува со барањата за капитал согласно законската регулативата;
- Да одржи стабилна и квалитетна капитална база која ќе го поддржи развојот на друштвото.

Друштвото го пресметува потребното ниво на маргината на солвентност согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Маргина на солвентност и користењето на сопствените средства редовно се следат од раководството на Друштвото, при што се користат техники кои се пропишани согласно законската регулатива.

Потребното ниво на маргина на солвентност за осигурување на живот е прикажано подолу:

		2016	2015
Бруто математичка резерва	1	1.524.210	1.244.073
Нето математичка резерва	2	1.518.477	1.238.623
Коефициент 1 ($[3]=[2]/[1]$ или 0,85, доколку е помал)	3	0,996	0,996
Релевантен фактор	4	4%	4%
Прв резултат ($[5]=[1]*[3]*[4]$	5	60.739	49.265
ризик од смрт до 3 години	6	-	-
Бруто ризичен капитал (доколку не е негативен број)	7	-	-
ризик од смрт од 3 до 5 години	8	11.427.979	10.225.182
ризик од смрт (освен [6] и [7])	9	34.284	30.676
Вкупно ($[6]*0,1\% + [7]*0,15\% + [8]*0,3\%$)			
Нето ризичен капитал (доколку не е негативен број)	10	11.422.246	10.194.506
Коефициент 2 ($[11]=[10]/([6]+[7]+[8])$ или 0,50, доколку е помал)	11	0,999	0,999
Втор резултат ($[12]=[9]*[11]$)	12	34.267	30.659
Капитализирани средства	13	-	-
Пресметана маргина на солвентност за осигурување на живот	14	95.006	80.204

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

5.2. Управување со капиталот (продолжение)

Потребното ниво на маргина на солвентност за дополнително осигурување кон осигурувањето на живот е прикажано подолу:

		2016	2015
Бруто полисирана премија	1	54.390	48.485
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	9.790	8.727
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	-	-
Вкупен износ од Бруто полисираната премија ($[4]=[2]+[3]$)	4	9.790	8.727
Бруто исплатени штети	5	8.531	7.394
Нето исплатени штети	6	5.957	5.176
Коефициент ($[7]=[6]/[5]$ или 0.50 доколку е помал)	7	0,698	0,700
Пресметана маргина на солвентност за допол. осиг. ($[8]=[4]*[7]$)	8	6.836	6.109
Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност		101.842	86.314

Пресметката на капиталот на Друштвото е како што следи:

	Ознака	2016	2015
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8)	I	290.290	277.602
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	183.999	183.999
Законски и статутарни резерви	I3	66.398	53.354
Пренесена нераспределена добивка	I4	40.021	40.418
Долгорочни нематеријални средства	I7	128	170
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	-	-
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	290.290	277.601
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-	-
КАПИТАЛ I + II - IV	V	290.290	277.601
 Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2	101.842	86.314
Капитал	VI3	290.290	277.602
Гарантен фонд	VI4	184.444	184.784
Вишок/(недостаток) на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 - VI4)	VI5	105.846	92.818
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 - VI2)	VI7	188.448	191.288

6. Објективна вредност

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

	Заеми и побарувања	Чувани-до-достасаност	Расположливи за продажба	Останата амортизирана набавна вредност	Вкупна сметковод-ствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2016						
Финансиски средства						
- Орочени депозити	-	-	-	529.169	529.169	529.169
- Хартии од вредност расположливи за продажба	-	-	1.259.889	-	1.259.889	1.259.889
Средства од реосигурување	-	-	-	26.942	-	26.942
Побарувања	-	-	-	22.949	-	22.949
Парични средства и паричен еквивалент	-	-	-	97.721	-	97.721
			1.259.889	676.781	1.789.058	1.936.670
Финансиски обврски						
Резерви по договори за осигурување	-	-	-	-	1.583.791	1.583.791
Обврски кон реосигурители	-	-	-	-	11.149	11.149
Останати обврски	-	-	-	43.266	43.266	43.266
			43.266	1.638.206	1.638.206	1.638.206

6. Објективна вредност (продолжение)

	Заеми и побарувања	Чувани-до-достасаност	Расположливи за продажба	Останата амортизирана сметководс набавна вредност	Вкупна сметководс набавна вредност	Објективна вредност
31 декември 2015						
Финансиски средства						
- Орочени депозити	-	-	-	474.261	474.261	474.261
- Хартии од вредност расположливи за продажба	-	-	1.017.617	-	1.017.617	1.017.617
Средства од реосигурување	-	-	-	21.261	-	21.261
Побарувања	-	-	-	20.782	-	20.782
Парични средства и паричен еквивалент	-	-	-	86.627	-	86.627
			1.017.617	602.931	1.491.878	1.620.548

Финансиски обврски

Резерви по договори за осигурување

Обврски кон реосигурителите

Останати обврски

7. Премии

	2016	2015
Бруто полисирана премија за осигурување		
Осигурување живот	415.357	386.804
Дополнително осигурување незгода	<u>54.638</u>	<u>48.485</u>
	469.995	435.289
Бруто полисирана премија дадена во реосигурување:		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	(22.987)	(21.823)
-Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	(1.887)	(931)
-SOGE Life /Бугарија	<u>(16.167)</u>	<u>(10.283)</u>
	(41.041)	(33.037)
Промена во бруто резерва за преносна премија на неживот (дополнително)	(599)	(1.784)
Промена во бруто резерва за преносна премија на неживот (дополнително) за реосигурување:		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	132	586
-Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	<u>26</u>	<u>(19)</u>
	158	567
	428.513	401.035
8. Приходи од вложувања	2016	2015
Приходи од камати:		
-Камати од обврзници	52.692	45.310
-Камати од заеми дадени на сопственици на полиси	229	208
-Камати од депозити	<u>11.299</u>	<u>12.723</u>
	64.220	58.241
Позитивни курсни разлики	1.957	3.292
Вкупно приходи од вложувања	66.177	61.533

Од вкупниот износ на приходи од вложувања МКД 57.987 илјади (2015: МКД 51.562 илјади) се остварени од вложување на средствата кои ја покриваат математичката резерва, МКД 1.535 илјади (МКД 1.514 илјади) од вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви, а МКД 6.655 илјади (2015: МКД 8.457 илјади остварени од вложување од средствата кои не ја покриваат математичката резерва и/или техничките резерви).

9. Приходи по основ на провизии од реосигурување

	2016	2015
Приходи по основ на провизии од реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	9.471	9.395
-Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	572	557
-SOGE Life / Бугарија	997	1.182
	11.040	11.134

10. Настанати штети-нето

	2016	2015
Бруто износ на штети		
-Бруто исплатени штети	(53.462)	(41.165)
-Бруто исплатени штети – дел за реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	4.735	4.546
-Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	31	245
-SOGE Life / Бугарија	4.944	1.133
	9.710	5.924
	(43.752)	(35.241)
Промени во бруто резерви за штети		
-Промени во бруто резерви за настанати и пријавени штети	(8.217)	2.950
-Промени во бруто резерви за настанати и непријавени штети	(3.787)	(2.658)
	(12.004)	292
Промени во бруто резерви за штети-дел за реосигурување		
-Промени во резерва за настанати и непријавени штети –дел за реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	1.589	(408)
-Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	585	679
-SOGE Life / Бугарија	3.167	1.739
	5.341	2.010
	(50.415)	(32.939)

11. Промени во останати технички резерви-нето

	2016	2015
Промени во бруто математичка резерва		
-Промени во бруто математичка резерва	(255.174)	(240.766)
-Промени во бруто резерви за удел во добивка	(16.112)	(21.451)
-Промени во бруто резерви за учество во добивка	3.116	4.276
-Промени во бруто резерви за преносна премија-животно	(11.968)	(15.162)
	(280.138)	(273.103)
Промени во бруто математичка резерва-дел во реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	218	670
-Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	65	(195)
	283	475
	(279.855)	(272.628)

12. Нето трошоци за спроведување на осигурување

	2016	2015
Трошоци за стекнување		
-Провизија за брокерски друштва и застапници	(81.570)	(84.852)
-Бруто плати	(6.685)	(4.572)
- Останати трошоци за стекнување	(4.993)	(4.785)
	(93.248)	(94.209)
Административни трошоци		
-Амортизација и депрецијација на материјални и нематеријални	(831)	(800)
-Плати, даноци и придонеси од и за плати	(9.913)	(9.468)
Останати административни трошоци		
- Трошоци за услуги	(12.636)	(11.673)
- Материјални трошоци	(1.154)	(1.016)
- Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	(1.622)	(1.822)
	(26.156)	(24.780)
	(119.404)	(118.988)

13. Трошоци од вложувања

	2016	2015
Трошоци за камати	(53)	(2.333)
Негативни курсни разлики	(4.459)	(1.869)
	(4.512)	(4.202)

14. Останати осигурителни технички трошоци намалени за трошоци на реосигурување

	2016	2015
Трошоци за надомест на Агенција за супервизија на осигурување	(2.972)	(2.511)
Отпис на мали износи по полиси	(373)	(411)
	(3.345)	(2.922)

15. Данок на добивка***Признаен во билансот на успех***

	2016	2015
Тековен данок од добивка	(5.204)	(4.540)
	(5.204)	(4.540)

Усогласување со применетата даночна стапка

	2016	2016	2015	2015
Добивка пред оданочување	%	49.980	%	43.673
Данок од добивка	(10,0%)	(4.998)	(10,0%)	(4.367)
Расходи непризнааени за даночни цели	(0,4%)	(206)	(0,4%)	(173)
Вкупен данок на добивка	(10,4%)	(5.204)	(10,4%)	(4.540)

16. Нематеријални средства

	Софтвер	Вкупно
Набавна вредност		
На 1 јануари 2015	630	630
На 31 декември 2015	630	630
На 1 јануари 2016	630	630
Зголемување	43	43
На 31 декември 2016	673	673
Амортизација		
На 1 јануари 2015	(352)	(352)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(108)	(108)
На 31 декември 2015	(460)	(460)
На 1 јануари 2016	(460)	(460)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(85)	(85)
На 31 декември 2016	(545)	(545)
Сметководствена вредност		
На 31 декември 2015	170	170
На 31 декември 2016	128	128

17. Недвижности, опрема и останати средства

	Опрема и мебел	Вкупно
Набавна вредност		
На 1 јануари 2015	4.466	4.466
На 31 декември 2015	4.466	4.466
На 1 јануари 2016	4.466	4.466
Зголемување	223	223
На 31 декември 2016	4.689	4.689
Амортизација		
На 1 јануари 2015	(1.849)	(1.849)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(692)	(692)
На 31 декември 2015	(2.541)	(2.541)
На 1 јануари 2016	(2.541)	(2.541)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(746)	(746)
На 31 декември 2016	(3.287)	(3.287)
Сметководствена вредност		
На 31 декември 2015	1.925	1.925
На 31 декември 2016	1.402	1.402

На 31 декември 2016 година Друштвото нема дадени недвижности и опрема под залог (2015: нема).

18. Останати финансиски вложувања

	2016	2015
Финансиски вложувања расположливи за продажба		
-за покритие на математичка резерва	1.204.484	972.126
-за покритие на технички резерви	34.957	25.005
-за покритие на капитал	<u>20.448</u>	<u>20.486</u>
	1.259.889	1.017.617

Депозити, заеми и останати пласмани**Дадени депозити**

-за покритие на технички резерви	12.297	12.319
-за покритие на капитал	212.724	212.783
-за покритие на математичка резерва	<u>304.148</u>	<u>249.159</u>
	529.169	474.261

Заеми

-заеми на иматели на полиси (аванси за полиси за живот)	2.960	2.550
	2.960	2.550
	1.792.018	1.494.429

На 31 декември 2016 Друштвото има финансиски вложувања расположливи за продажба во државни обврзници кои имаат рокови на доспевање од 1 до 15 години (2015: од 1 до 15 години) и каматни стапки од 4% до 5% (2015: 4% до 5%).

На 31 декември 2016 Друштвото има депозити во домашни банки кои имаат рокови на доспевање од 1 до 24 месеци (2015: од 18 до 24 месеци) и каматни стапки од 0,3% до 3% (2015: 1,5% до 3,2%).

19. Побарувања од непосредни работи на осигурување

	2016	2015
Побарувања по основ на премии		
Побарувања по основ премии за осигурување	23.201	21.285
Исправка на вредност на побарувања	<u>(1.034)</u>	<u>(1.002)</u>
	22.167	20.283

Заклучно со 31 декември 2016 година, Друштвото склучило 2.396 (2015: 2.423) нови полиси или вкупно активни договори со состојба на 31 декември 2016 година од 14.607 осигурителни полиси (2015: 13.172 активни полиси) за животно осигурување.

Движењето на исправката на вредноста во текот на годината е како што следи:

	2016	2015
На 1 јануари:	(1.002)	(789)
дополнителна исправка на вредност:	(542)	(1.026)
ослободување на исправка на вредност:	510	813
На 31 декември	(1.034)	(1.002)

20. Парични средства и парични еквиваленти

	2016	2015
Парични средства во домашни банки	62.653	54.406
Парични средства во благајна	9	7
Издвоени парични средства за покритие на математичка резерва	35.002	32.104
Останати парични еквиваленти	57	110
	97.721	86.627

Парите на денарски жиро сметки во домашни банки имаат фиксни годишни камати, што зависи од банките, и истите можат да се менуваат, што е дискреционо право на секоја банка. Каматните стапки на средства по видување се следни:

	Годишни каматни стапки %	
	2016	2015
Денарски жиро сметки:		
- НЛБ Тутунска Банка АД - Скопје	0,50%	0,50%
- Комерцијална Банка АД - Скопје	0,50%	0,50%
- Стопанска Банка АД - Скопје	0,40%	0,40%
- Уни Банка АД - Скопје	1%	1%
- Халк Банка АД - Скопје	0,5%	0,5%

Во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето, друштвата се должни да отворат посебна сметка во банка на која се држат средствата што ја покриваат математичката резерва и преку која се извршуваат сите поединечни трансакции поврзани со математичката резерва.

21. Акционерски капитал и резерви

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.000 обични акции (2015: 3.000 обични акции) со номинална вредност од Еур 1.000/акција, односно вкупно ЕУР 3.000.000 (2015: ЕУР 3.000.000). Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Согласно законската регулатива дивиденди може да се исплатуваат откако ќе бидат покриени сите акумулирани загуби. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Сопственичката структура на акционерскиот капитал на 31 декември 2016 и 2015 година е следна:

	Акционерски капитал ЕУР 2016	Акционерски капитал ЕУР 2015	Сопственичка структура % 2016	Сопственичка структура % 2015
Акционер				
• Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft , Австрија	3.000.000	3.000.000	100%	100%
	3.000.000	3.000.000	100%	100%

Дивиденди

По денот на изготвување на билансот на состојба Одбор на директори на Друштвото во согласност со утврденото право според законските прописи донесе предлог одлука за распоред на дел од добивката за исплата на дивиденда во износ од МКД 14.755.488 односно 4.918,5 денари по акција (2015: МКД 26.485.721,00 односно 8.826,6 денар по акција).

Резерви на сигурност

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

22. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување

	2016			2015		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Математичка резерва						
резерва	1.524.210	(5.733)	1.518.477	1.244.073	(5.450)	1.238.623
Преносна премија	18.559	(5.586)	12.973	17.960	(5.428)	12.532
Резерви за штети	41.022	(15.623)	25.399	29.018	(10.283)	18.735
	1.583.791	(26.942)	1.556.849	1.291.051	(21.161)	1.269.890

(i) Анализи на движењето на резервите по договори за осигурување

	Осигурување од дополнителна незгода	Осигурување	
		Осигурување од живот	Вкупно
Математичка резерва	1.524.026	184	1.524.210
Преносна премија	-	18.559	18.559
Пренос за делот на реосигурителот	(5.723)	(5.596)	(11.319)
Резерви за штети	20.175	20.847	41.022
Резерви за штети – дел за реосигурителот	(9.551)	(6.072)	(15.623)
31 декември 2016	1.528.927	27.922	1.556.849

	Осигурување од дополнителна незгода	Осигурување	
		Осигурување од живот	Вкупно
Математичка резерва	1.244.073	-	1.244.073
Преносна премија	-	17.960	17.960
Пренос за делот на реосигурителот	(5.450)	(5.428)	(10.878)
Резерви за штети	12.653	16.365	29.018
Резерви за штети – дел за реосигурителот	(5.227)	(5.056)	(10.283)
31 декември 2015	1.246.049	23.841	1.269.890

	2016	2015
Бруто технички резерви		
Бруто резерве за техничка премија	18.559	17.960
Бруто математичка резерва		
-преносни премии за животно осигурување	161.899	149.932
-математичка резерв. по основ животно осиг.	1.254.620	999.446
-резерва за удел во добивка	91.022	74.910
-резерва за идни бонуси и попусти	16.669	19.785
	1.524.210	1.244.073
Бруто резерви за штети		
-резерви за пријавени неисплатени штети	25.834	17.616
-резерви за настанати непријавени штети	15.188	11.402
	41.022	29.018
	1.583.791	1.291.051

22. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување (продолжение)

Реосигурување во бруто технички резерви

	2016	2015
Дел за реосигурување на преносна премија		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	5.047	4.915
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	539	513
	5.586	5.428
Дел за реосигурување на математичка резерва		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	5.410	5.193
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	323	257
	5.733	5.450
Дел за реосигурување за резерви за штети		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	8.775	7.186
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft /	585	-
-SOGE Life / Бугарија	6.263	3.097
	15.623	10.283
	26.942	21.161

23. Обврска за депозити кон реосигурителни компании

	2016	2015
Обверска за депозити кон реосигурителни		
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft /	852	681
	852	681

24. Останати обврски

	2016	2015
Обверски од непосредни работи на осигурување		
-провизии на агенти и брокери	7.511	7.050
-примени аванси по премии	33.752	27.263
	41.263	34.313
Обверски поврзани со реосигурување		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	8.074	1.789
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft /Германија	1.228	626
-SOGE Life /Бугарија	29	2.819
-Охридска банка	1.818	
	11.149	5.234
Останати обверски		
-за плати на вработени	1.185	1.127
-обврски кон добавувачи во земји и стран.	273	317
-по договор за дело	173	83
-обврска за лиценца	372	349
-обврска кон Граве Недвижности-Скопје	-	1
	2.003	1.877
	54.415	41.424

25. Пасивни временски разграничувања

	2016	2015
Одложено плаќање за ревизија	457	691
Одложено плаќање	2.793	2.384
	3.250	3,075

26. Потенцијални и преземени обврски***Судски спорови***

Друштвото дејствува во областа на осигурувањето и е предмет на судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Друштвото издвојува резерви за судски спорови кои се вклучени во резерва за штети.

27. Усогласеност со законската регулатива

На 31 декември 2016 година Друштвото ги исполнува барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви. Друштвото има доволно средства за покривање на техничката резерва и покривање на капиталот во целост.

На 31 декември 2016 година акционерскиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР или еквивалент од МКД 183.999 илјади на денот на уплатата на капиталот, додека гарантниот фонд изнесува 3.000.000 ЕУР или МКД 184.444 илјади. Друштвото редовно го известува регулаторот - Агенцијата за супервизија на осигурувањето ("АСО") за капиталот на Друштвото преку кварталните извештаи.

28. Оперативен лизинг

Друштвото има склучено договор за изнајмување на деловни простории, со рок до 31 декември 2019 година.

Обврски по неоптповиклив оперативен лизинг се следниве:

	2016	2015
Помалку од една година	2.932	2.937
Помеѓу една и пет години	5.864	8.812
	8.796	11.749

Во текот на годината завршена на 31 декември 2016 година, МКД 4.148 илјади беа признаени како трошок во билансот на успех како резултат на користење на оперативен лизинг (2015: МКД 4.439 илјади).

29. Трансакции со поврзани субјекти

Друштвото ги извршило следните трансакции со поврзани страни за годините што завршуваат на 31 декември 2016 и 2015 година:

Извештај за сеопфатна добивка (биланс на успех)

Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја – матична компанија

	2016	2015
Бруто полисирана премија дадена во реосигурување: -Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	(22.987)	(21.823)
Промена во бруто резерва за преносна премија на неживот (дополнително) за реосигурување: -Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	132	586
Приходи по основ на провизии од реосигурување -Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	9.471	9.395
Бруто исплата на штета – дел за реосигурување -Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	4.735	4.546
Промени во бруто резерви за штети-дел за реосигурување -Промени во резерва за настанати и непријавени штети –дел за реосигурување -Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	1.589	(408)
Промени во бруто математичка резерва-дел во -Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	218	670
Останати административни трошоци -Трошоци за услуги (Grazer Wechelseitige Versicherung AG)	(3.278)	(3.053)
Извештај за финансиска состојба (биланс на состојба)		
Реосигурување во бруто технички резерви	2016	2015
Дел за реосигурување на преносна премија - Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	5.047	4.915
Дел за реосигурување на математичка резерва - Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	5.410	5.193
Дел за реосигурување за резерви за настанати пријавени штети -Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	8.775	7.186
Обверски по основ на премија за реосигурување -Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австроја	8.076	7.189

29. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)***Граве недвижности ДООЕЛ Скопје / Македонија***

- Обврски	-	1
- Депозит	716	717
- Трошок за закупнини	4.148	4.439

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести на клучниот менаџерски персонал на Друштвото, вклучени во Административни трошоци (види белешка 12) се како што следува:

	2016	2015
Краткорочни користи за вработените	1.599	1.614
	<hr/> 1.599	<hr/> 1.614

30. Последователни настани

По датумот на изготвување на билансот на состојба, не се случиле материјални настани коишто би требало да се објават во финансиските извештаи.